

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. a)

Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

Subiectul I

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Chiar dacă mijloacele de comunicare s-au schimbat, dorința de a transmite un mesaj, o emoție sau o idee a rămas la fel de importantă. Noul nu înlocuiește vechiul complet, ci îl completează. Scrisoarea are farmecul ei, iar e-mailul are viteza sa — fiecare are un rol în felul în care se comunică azi.

Conturile de e-mail reprezintă la ora actuală nucleul experienței online a unui utilizator, deoarece participarea în mediul online este condiționată de crearea sau deținerea unei adrese de e-mail. Deși actualmente se preferă alte mijloace de comunicare (de exemplu, rețelele de socializare, mesageria instant etc.), e-mailurile au devenit un element-cheie al identității online a utilizatorilor, servind ca nume de autentificare („login”) pentru conectarea la toate serviciile din mediul online.

E-mailul este, de asemenea, un instrument valoros în cadrul proiectelor interculturale. Copiii și tinerii din diferite țări îl pot folosi pentru a-și dezvolta abilitățile lingvistice și pentru a partaja informații cu privire la propriile culturi.

CONSIDERAȚII DE ORDIN ETIC ȘI RISCURI

- Deoarece e-mailul este „poarta” către toate conturile din mediul online, consecințele pot fi foarte grave, în cazul în care cuiva i se sparge contul.
- Exprimarea emoțiilor prin intermediul e-mailului este dificilă. De aceea, trebuie să scrieți întotdeauna mesajele cu atenție pentru a vă asigura că acestea nu sunt înțelese greșit. „Emoticoanele”, mici pictograme expresive, cum ar fi fețele zâmbitoare, vă pot ajuta să vă exprimați intențiile, în special ironia sau umorul. Cu toate acestea, utilizați-le cu atenție, pentru a nu distrage atenția de la mesajul dumneavoastră.
- Scrieți mesaje e-mail scurte și la subiect. Încercați să evitați textele lungi. Verificați întotdeauna ortografia.
- Fiți atenți la numărul mesajelor, la volumul mesajelor e-mail pe care le trimiteți și comunicați inteligent și strategic cu ceilalți. Dacă trebuie să aveți o discuție de grup cu un număr mare de persoane, poate este mai util să organizați o teleconferință sau o conversație pe un forum privat.

după *Manual de educație (alfabetizare) în domeniul internetului.*
Sprijinirea utilizatorilor în mediul online – Consiliul Europei (2020)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- I. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect. **6 puncte**
Elementul-cheie al identității online a unui utilizator este
 - a. e-mailul.
 - b. emoticonul.
 - c. mesageria instant.
 - d. rețeaua de socializare.
- II. Notează „A” sau „F” în dreptul literei corespunzătoare fiecărui enunț pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textul dat. **8 puncte**
 - a. Viteza este unul dintre avantajele scrisorilor electronice (e-mailurilor).
 - b. Comunicarea prin e-mail nu influențează dezvoltarea abilităților lingvistice ale copiilor.
 - c. În scrisorile electronice trebuie respectate regulile de ortografie.
 - d. În cazul discuțiilor de grup este utilă folosirea unui număr mare de e-mailuri.

- III. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre una dintre literele (a – e) corespunzătoare fragmentelor care lipsesc din textul de mai jos. **8 puncte**

Comunicarea bazată pe text în mediul online face dificilă transmiterea elementelor nonverbale, crescând riscul apariției neînțelegerilor. ___(1)

Timpul petrecut în discuții chat sau expedierea de mesaje instant a crescut în mod considerabil, adolescenții trimițând zilnic sute de mesaje sub diferite forme (texte, mesaje instant, chat-uri, e-mailuri etc.). Telefoanele inteligente sunt dispozitive relativ recente, iar trimiterea de mesaje sau tastarea de e-mailuri lungi poate avea efecte negative asupra articulațiilor degetelor. ___(2)

Deși numeroase aplicații online par să fie „gratuite”, rețineți întotdeauna că o companie trebuie să își acopere, într-un fel sau altul, costurile de operare. ___(3)

Oamenii fac adesea schimb de fișiere prin intermediul mesageriei și prin chat și este important să rețineți faptul că fișierele pot conține programe malware (aplicații rău intenționate). ___(4)

după *Manual de educație (alfabetizare) în domeniul internetului. Sprijinirea utilizatorilor în mediul online* – Consiliul Europei (2020)

- Asigurați-vă că toate fișierele sunt scanate de viruși înainte de a fi distribuite și, după recepționare, înainte de a le deschide.
- Cu toate acestea, emoțiile pot fi exprimate prin utilizarea emoticoanelor, mici simboluri care arată ca niște fețe scrise lateral.
- Internetul a globalizat educația și oferă elevilor oportunitatea de a contacta colegi din întreaga lume în timp real.
- Multe aplicații optează pentru strategia „construiește și vinde”, atrăgând utilizatorii cu o aplicație „gratuită”, după care vând baza de utilizatori către o altă companie imediat ce aceasta este suficient de mare.
- Prin urmare, limitarea discuțiilor chat și a mesajelor text nu reprezintă doar o chestiune de echilibru în viața de zi cu zi, ci și o problemă de sănătate.

- IV. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre forma corectă a cuvintelor din paranteză. **8 puncte**

Cele mai multe rețele sociale (a oferi) ___(5), de asemenea, funcții simple pentru gestionarea confidențialității datelor (personal) ___(6). Aceste instrumente permit utilizatorilor restricționarea accesului la anumite părți ale profilului lor doar pentru prieteni sau numai pentru membrii cu anumite autorizări. De asemenea, acestea permit (membri) ___(7) să restricționeze accesul prin căutări aleatorii și disponibilitatea conținutului acestora de a fi etichetat de către (alt) ___(8) membri.

după *Manual de educație (alfabetizare) în domeniul internetului. Sprijinirea utilizatorilor în mediul online* – Consiliul Europei (2020)

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Voi preda sms-ul, emoticoanele, nickname-ul de Instagram, *seen* și *unseen*-ul de WhatsApp, noile coduri..., am decis în seara aceea, în timp ce-mi pregăteam orele pentru a doua zi. La ce bun... scrisoarea? Nimeni nu mai știa ce-i asta, în niciun caz copiii noului mileniu. Dar merita totuși să le arăt un plic cu niște pagini scrise-n... secolul trecut. În corpul de bibliotecă unde-mi țineam manuscrisele, pozele alb-negru, dar și alte relicve, precum vreo două caiete din liceu, în spatele jurnalelor mele se aflau și scrisorile. Nu le mai scosesem din cutia lor de-o veșnicie. Nici acum n-aveam cine știe ce tragere de inimă în a le răscoli, așa că am apucat una la întâmplare. Oare de la cine era? Darius? [...]

Când îl văzusem prima oară pe Darius? Aveam șaisprezece ani și mă duceam spre casă. Ocolisem, ca de obicei, prin gară, căci nu-mi plăcea nimic mai mult decât zarva care se stârnea când coborau călătorii. [...] De data asta am trecut pe lângă cabinetele telefonice, ca apoi să rămân pironită locului. În fața mea, într-un grup mai mare, probabil că de artiști, mai mult ca sigur prieteni cu sculptorul

din oraș, era el. Părul ondulat îi cobora până spre umeri. Iar ochii îi erau de un albastru-verzui cum nu mai văzusem. [...]

În ziua în care am aflat prin telefon că am luat examenul, am ieșit din clădirea poștei și-am început să alerg. Amiaza se plia ireală, de jur-împrejur fericirea șiroia solidificând totul în galbenul ei, mai întâi șoseaua, apoi casele și blocurile, apoi hotelul și-o dungă de avion ivită din senin pe cer.

Trebuia să spun cuiva asta, trebuia să-i spun lui Darius asta. [...] N-am încetinit ritmul decât când dintr-o mașină m-a strigat cineva. Nu mi-a venit să cred că era chiar el, Darius.

— Am intrat! Am intrat la facultate! i-am zis și-am deschis portiera. Apoi nu mi-am mai găsit cuvintele. [...]

Când am plecat la facultate, Darius știa că nu mă voi mai întoarce. Mi-a scris două scrisori, le-am găsit pe ambele în cutie. M-am uitat la dată, erau trimise la interval de două săptămâni una de alta. Printre altele, îmi spunea că-i lipsesc și că îi e dor de mine.

A doua zi, am dus ambele scrisori la școală. Lecția a ieșit bine, copiii au fost uluiți de caligrafia frumoasă, de paginile acelea ca desenate. Le-am arătat de departe, nu cumva să vadă cuvintele. Seara, am intrat pe Facebook și-am început să caut. Darius, oare ce s-a întâmplat cu el? Nu știam decât că-și închisese cafeneaua în aceeași toamnă. Apoi dispăruse. La numele lui n-am găsit pe nimeni. [...]

Pe unii oameni, oricât ne-am dori, n-o să-i revedem niciodată. N-o să le știm viețile, n-o să aflăm dacă au avut copii sau nu, dacă felul în care noi ne-am simțit pe vremuri răniți n-a fost cumva o greșală. Poate n-am reușit să batem la ușă când a trebuit. Poate am coborât prea repede din mașină. Iar niște scrisori, două scrisori, nu pot avea vreo însemnătate.

Ioana Nicolaie, *Miezul inimii* (2022)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

A.

- I. Una dintre temele fragmentului selectat din opera literară *Miezul inimii* de Ioana Nicolaie este *Tradiție și modernitate*. Precizează, în două-trei enunțuri, o altă temă identificată în textul dat, justificând răspunsul. **6 puncte**
- II. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, tipul de narator din textul dat, motivându-ți alegerea. **6 puncte**

B.

Redactează un text, de minimum 100 de cuvinte, în care să argumentezi *dacă distanța influențează sau nu calitatea unei relații de prietenie*. **18 puncte**

Vei avea în vedere:

- formularea unei ipoteze potrivite;
- prezentarea a două argumente adecvate;
- formularea unei concluzii pertinente;
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație).

Notă

Pentru **conținut**, vei primi **14 puncte**.

Pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea corectă a conectorilor în argumentare – 2 puncte; respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei – 1 punct, respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct).

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu structurat, de minimum 300 de cuvinte, în care să ilustrezi tema *Tradiție și modernitate*.

În elaborarea eseului, vei valorifica un text literar studiat la clasă, aparținând unui autor din patrimoniul cultural școlar, și textul literar dat (*Miezul inimii* de Ioana Nicolaie).

Vei avea în vedere:

- evidențierea, pentru fiecare dintre textele alese, a unuia dintre următoarele elemente indicate (curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text), menționând câte un exemplu relevant;

- compararea modului în care este reflectată tema în textele alese, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri;
- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales;
- valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **22 de puncte**.

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **8 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 1 punct, punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.